

2020-11-15

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2020:54, En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Remissyttrande – En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Sammanfattning

Hultsfreds kommun anser sammantaget att utredningens förslag syftande till en långsiktigt hållbar migrationspolitik inte är tillräckliga. Det behövs ett helhetsperspektiv på migrations- och integrationsfrågan. I direktiven har utredningen begränsats till att omfatta migrations- och asylprocesser, men då dessa har stor påverkan på integrationsprocesserna borde även dessa aspekter tagits i beaktande. Utredningen har inte i tillräckligt hög grad tagit i beaktande kommunernas kostnader för integration och etablering.

Det Sverige behöver är en långsiktig idé och en plan med migrationspolitiken. Utredningen går en bit men inte tillräckligt långt i detta avseende. Sverige som land, och vissa kommuner i synnerhet, har tagit ett stort ansvar i att hjälpa människor som är på flykt. Vi ska även fortsättningsvis ta vårt ansvar för människor i nöd men också andra länder måste ta sitt ansvar. Därmed anser vi att Sverige inte kan ha en generösare lagstiftning än andra europeiska länder, varken vad gäller uppehållstillstånd, socialförsäkringssystem, boende eller i övrigt.

Vad gäller frågan om uppehållstillstånd anser vi att tillfälliga uppehållstillstånd ska vara regel. En ordning med tillfälliga uppehållstillstånd som regel ger tydliga incitament för integration och arbetsmarknadsetablering. Permanenta uppehållstillstånd ska tydligt kopplas till kunskaper i svenska och samhällskunskap. Försörjningskrav ska gälla vid anhörginvandring.

Hultsfreds kommuns yttrande

6. Uppehållstillståndens längd

Hultsfreds kommun anser att tillfälliga uppehållstillstånd ska vara regel. Sverige ska vara ett land som erbjuder skydd och tar sitt ansvar för människor på flykt men det behöver också finnas system som arbetar mer intensivt med återvändande till trygga länder. Vi kan inte se att viljan att finna arbete och försörjning och att integreras har varit lägre hos den grupp som har tillfälliga uppehållstillstånd utan det kan snarare fungera som ett incitament att så småningom få ett permanent uppehållstillstånd genom att skaffa sig ett lönearbete och bidra till det allmänna.

7. Permanenta uppehållstillstånd

Vi instämmer i utredningens förslag om att permanenta uppehållstillstånd skall kopplas till krav på kunskaper i svenska och samhällskunskap. Då detta arbete i dag i hög grad sker ute i kommunerna måste införande av ett sådant krav medföra utökade resurser till kommunerna för att uppdraget ska kunna genomföras. Det är också positivt att permanent uppehållstillstånd kopplas till ett försörjningskrav så att inte den ekonomiska bördan av flyktingmottagande i ännu högre utsträckning överförs till kommunerna.

8. Anhöriginvandring

Anhöriginvandring bör vara aktuellt när en person kan anses ha sin stadigvarande vistelse i landet och fokus bör ligga på att personer kan återvända till sina hemländer när de är säkra. Hultsfreds kommun anser därmed att endast personer med permanent uppehållstillstånd ska kunna utgöra anknytningsperson vad gäller anhöriginvandring.

9. Försörjningskrav vid anhöriginvandring

Det är rimligt att ett försörjningskrav gäller vid anhöriginvandring och att detta gäller både anknytningspersonen och den anhörige som invandrar på grund av anknytning, och att det innebär krav på försörjning och standard på bostad. Vi anser att det ska finnas krav på att inkomsten ej skall komma från socialförsäkringssystemen. Detta krav kan då jämföras med de förhållanden som utredningen redovisar som gällande i Danmark.

10. Uppehållstillstånd på grund av humanitära skäl

I och med det stora inflödet av asylsökande till Sverige på senare år har det tagit lång tid för individer att få beslut i sina asylärenden.

Beslutsprocesserna behöver bli snabbare för att människor inte ska få vänta orimligt länge på sina beslut, och i vissa fall skapa en stark anknytning till Sverige, för att sedermera få avslagsbeslut. Migrationsverket behöver bli snabbare i sina processer.

Det är dock av vikt att det finns någon form av ventil i systemet vad gäller personer med särskilda skäl eller särskild anknytning till Sverige, inte minst då många individer vistats i Sverige under lång tid innan man fått sina beslut. En sådan ventil för tillfälliga uppehållstillstånd på grund av särskilt ömmande omständigheter i enlighet med utredningens förslag är rimlig.

11. Övriga skyddsbehövande

Vi har inga invändningar mot att skyddskategorin övriga skyddsbehövande utmönstras ur utlänningslagen.

12. Övriga ändringar i utlänningslagen m.m.

Vad gäller de fall där verkställighetshinder för återvändande finns anser vi att det måste finnas andra lösningar än att bevilja tillfälliga uppehållstillstånd. Grunden för en rättssäker migrationspolitik måste vara att personer som saknar asylskäl inte ska beviljas uppehållstillstånd. Vi anser därmed att frågan behöver utredas vidare.

13. Säkra och lagliga vägar

Hultsfreds kommun instämmer i utredningens bedömning att Sverige inte på egen hand kan skapa fler säkra och lagliga vägar för migration in i EU. Frågan måste lösas på EU-nivå.

15. Konsekvensanalys

Den kraftiga ökningen av asylsökande under 2010-talet har satt hela det svenska systemet under hård press. Myndigheter, regioner och kommuner har pressats hårt under flera år för att klara situationen. Den integrationsskuld som Sverige byggt upp kommer vi att nödgas arbeta med i många år för att komma i kapp.

Det går inte att bortse från att Sveriges relativt sett generösa hållning bidragit till att ett ökat antal asylsökande sökt sig till vårt land. För att klara den fortsatta integrationen behöver vi ha en rimligt hög invandring och då kan inte Sverige avvika väsentligt från resten av EU.

Det är därför viktigt att vi har en långsiktig, tydlig och konsekvent migrationspolitik som utgår från att vi tar vår del av ansvaret men som också tar hänsyn till landets kapacitet.

Utredningen menar att de föreslagna åtgärderna kommer att ha effekten att färre asylsökande kommer att söka sig till Sverige än om man skulle återgå till Utlänningslagen och istället ligga i nivå med den tillfälliga lagen. Vi menar att Sverige även med utredningens förslag har mer generösa regler än EU i stort och att de behöver anpassas ytterligare.

Antalet asylsökande och antalet beviljade uppehållstillstånd påverkar i nästa led kommunerna i hög grad och detta tycker vi inte utredningen i tillräckligt hög grad beaktat. Kommunernas kostnader för mottagande av nyanlända tas inte tillräckligt i beaktande och dessa kan komma att öka i och med utredningens förslag om språk- och samhällskunskapskrav för medborgarskap.

Vi tror inte att nyanländas integration och etablering försvåras av en ordning med tillfälliga uppehållstillstånd utan dessa kan snarare utgöra ett incitament för ökad arbetsmarknadsetablering.

Robert Andersson
Sektionschef